

Performance in Accordance with Standards of Practice Based on Profession Teacher Benchmarks for Fifth-year Students in the Faculty of Educational Rajabhat Phuket University

Somkiat Sadjarak¹

Received: 19/06/2019, Revised: 22/09/2562, Accepted: 25/10/2019

ABSTRACT

This research was a survey research. The purposes of this research were (1) to study the student performance based on standards of practice related to profession teacher benchmarks for fifth-year students of the Faculty of Education at Rajabhat Phuket University (2) to study the opinions of school administrators, mentor teachers and supervisors under the student performance based on standards of practice related to profession teacher benchmarks for fifth-year students. The study population included of 414 mentor teachers, 10 administrators and 10 supervisors. The tools used in this study were In-depth interviews and questionnaires. The quantitative data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The domain analysis used the qualitative data. The results were as follows: 1) 414 of the mentor teachers 295 females (71.30%) and 119 males (28.70%); 210 with teaching experience greater than 10 years (50.70%); 143 with 5-10 years of teaching experience (34.50); 168 teaching in a large school (600 – 1,499 students) (40.60) ; 120 teaching in an extra-large school (greater than 1,500 students) (29.00); 267 under the office of the basic education commission :OBEC (64.50) 82 under department of local administration : DOLA (19.80%); and 72 mathematic mentor teachers (17.40%); 67 English mentor teachers (16.20%) 2) The performance in profession teacher benchmarks for fifth-year students in the Faculty of Education at Rajabhat Phuket University generally had

¹ Doctor of Education, Teaching Profession Department, Faculty of Education, Rajabhat Phuket University
toldrak@hotmail.com

highest performance level performance. When considering each aspect, it was found that the 9 teacher professional standard, collaboration with others in the community, creativity came first, followed by aspect 8 of the teacher professional standard, practicing as a good example to the students and aspect of the teacher professional standard, practicing academic activities for professional teacher development. 3) The opinions of school administrators and supervisors under performance in profession teacher benchmarks for fifth-year students. 3.1) The performance in profession teacher benchmarks for fifth-year students of the Faculty of Education Rajabhat University Phuket under learning management can write lesson plans for teaching, choose medias production for teaching, measure and evaluate lesson objectives, improve expertise in content and teaching skills. 3.2) The performance based on teacher professional standard principals in teacher practices in school under fifth-year students of the Faculty of Education Rajabhat University Phuket regarding the students' development aspect concentrated in teaching, knowledge and ability, to develop individual students with love and caring, students counseling and inspiration. 3.3) The performance based on teacher professional standard principals in teacher practices in school under fifth-year students of the Faculty of Education Rajabhat University Phuket with school personnel practices as good examples to students, maintain human relationship with others, practice generosity and maintain a public mind, always help mentor teachers and others teacher with school activities and assure that the students dress in and orderly manner.

Keywords: Performance in profession teacher benchmarks, Profession teacher benchmarks

การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

สมเกียรติ สัจจารักษ์¹

วันรับบทความ: 19/06/2562, วันแก้ไขบทความ: 22/09/2562, วันตอบรับบทความ: 25/10/2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูประจำการที่ทางโรงเรียนเครือข่ายมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวนทั้งสิ้น 414 คน ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายที่ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 10 คน อาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขาที่ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต แต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 จำนวน 10 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์คำหลัก (Domain Analysis) พบว่า¹ ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 414 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 เพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 รองลงมา คือ 5 – 10 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีนักเรียน 600 – 1,499 คน จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา คือ ขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00

¹ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

toldrak@hotmail.com

เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 และเป็นครูพี่เลี้ยง นักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 รองลงมา คือ สาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20) การศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 มีการปฏิบัติงานสูงที่สุดได้แก่ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่นักศึกษา มีการปฏิบัติงานต่ำที่สุด คือมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอและ 3) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้บริหาร โรงเรียนเครือข่ายและอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขา ในด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเพิ่มเติมในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ดังนี้ 3.1) ด้านการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้จริงเลือกและผลัดสื่อนำใช้ในการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาดตนเองด้านเนื้อหาความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม 3.2) ด้านการพัฒนาผู้เรียนนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติการสอน พัฒนาผู้เรียน ตามความรู้ ความสามารถเป็นรายบุคคล ใส่ใจและดูแลนักเรียนด้วยความรัก ความห่วงใยเป็นที่ปรึกษาและ สร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียน และ 3.3) การปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในโรงเรียน มีน้ำใจมีจิตสาธารณะ คอยช่วยเหลืองานครูพี่เลี้ยง ครูคนอื่น ๆ และงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แต่งกายเป็นระเบียบเรียบร้อย

คำสำคัญ: การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพครู

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่สอนให้ศิษย์เกิดความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ทำประโยชน์ให้แก่สังคม และประเทศชาติในอนาคต อาชีพครูจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมาตั้งแต่ในอดีต ผู้ที่เป็นครูจึงต้องรับภาระหน้าที่ต่อสังคมและชาติบ้านเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้าหากครูปฏิบัติหน้าที่บกพร่องก็อาจจะส่งผลกระทบไปถึงความเสื่อมของชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ ด้วยความสำคัญของครูซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติบ้านเมือง สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก เยาวชน และผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก ครูจึงต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นหลายประการ ซึ่งสิ่งที่จำเป็นที่สุดและขาดไม่ได้สำหรับครูนั้นคือเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่สอน ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี เพราะถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และครูต้องติดตามหาข้อมูลทางปัญญาให้กับผู้เรียนที่จะนำไปใช้ในการเรียนรู้ในโลกกว้างได้อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ครูต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยการได้ลงมือทำกิจกรรมใด ๆ ให้เกิดการสร้างสรรคความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือความรู้เดิม ครูต้องมีทักษะในการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เพื่อนครูทั้งในโรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียน หรือเชื่อมโยงโรงเรียน บ้าน และชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้องมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องเป็นผู้มีมุทิตาจิต มีความรัก ความห่วงใยผู้เรียน ด้วยความสำคัญดังกล่าว ครูสภาหรือสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครู จึงได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพขึ้น ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน สำหรับมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้นเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษารวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามที่ผ่านมามีบัณฑิตที่จบออกไปไม่ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงของแวดวงการศึกษาที่ชัดเจน แม้สถาบันผลิตครูทั่วประเทศต้องจัดให้เรียนในรายวิชาที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามมาตรฐานวิชาชีพตามที่องค์กรวิชาชีพหรือคุรุสภากำหนดให้ และมีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลา 1 ปี แต่มีข้อสังเกตว่า ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของทุกสถาบัน ยังคงเน้นสอนเนื้อหาวิชาในห้องเรียน ส่วนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพก็ยังคงขาดระบบและรูปแบบที่จะเชื่อถือได้ว่าสามารถสร้างครูหรือผู้สอนที่มีความสามารถไปสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนและสังคมได้ ทั้งยังไม่เห็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาครูใส่ใจสังคม และยังขาดการฝึกฝนด้านการปฏิบัติการสอนที่เป็นระบบ

อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีประเด็นการพัฒนาคุณภาพครูที่ไม่สามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ (อมรรัตน์ วัฒนาร, 2556 : 112)

นอกจากนี้ผลงานวิจัยของ ฉวีวรรณ สุวรรณภา, อรอนงค์ วุวงศ์และพัฒน์นรี อัฐวงศ์ (2554) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยผลการวิจัยพบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ นั้นได้กำหนดให้นิสิตต้องปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 1 ปี โดยนิสิตจะต้องเรียนฝึกการเขียนแผนการสอน สาธิตการสอนในห้องเรียน ออกไปสังเกตการณ์สอนและบริบท ทั้งงานสอน งานวิชาการ และงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษา หลังสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์นิสิตจะต้องนำเสนอผลงานในการสัมมนา หลังการฝึกประสบการณ์ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตโดยครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ พบว่า โดยรวมทุกด้านระดับการปฏิบัติของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะและสมรรถภาพของครูการวัดและประเมินผลการศึกษาภาษาและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านจิตวิทยาสำหรับครู ความเป็นครูการบริหารจัดการ ห้องเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการศึกษาเพื่อรับใช้สังคม โดยมีปรัชญา คือ “ผลิตครู พัฒนาครู และพัฒนานิสิตวิชาชีพครู เพื่อท้องถิ่นและสังคม” ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ ในปีการศึกษา 2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งมีศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประจำคณะครุศาสตร์ที่ทำงานประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาเครือข่ายในการจัดส่ง นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 5 จำนวน 10 สาขา ประกอบด้วย สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ทั่วไป คณิตศาสตร์ ดนตรีศึกษา ภาษาอังกฤษ เคมีศึกษา คอมพิวเตอร์ศึกษา และพลศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 498 คน ไปปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะยังสถานศึกษาเครือข่ายในจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล สุราษฎร์ธานี และระนอง

ซึ่งเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตสาขาการศึกษาของคณะครุศาสตร์นั้น นอกจากนักศึกษาแต่ละคน จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน

ซึ่งผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลจากสภาพปัญหาทางด้านจรรยาบรรณที่ปรากฏ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคม ที่มีผลกระทบต่อวิชาชีพครู และความคาดหวังเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน ความคาดหวังของสังคม มาตรฐานการศึกษาชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อให้เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีผลการปฏิบัติงานได้มาตรฐาน บังเกิดผลดีต่อนักเรียน และเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาและสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ ต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ของสำนักพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ครูประจำการที่ทางโรงเรียนเครือข่ายมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงให้แก่ นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 414 คน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายที่ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 10 คน

2.3 อาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขาที่ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์นิเทศก์ ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 จำนวน 10 คน

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม 2561 – วันที่ 20 มีนาคม 2562

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำราและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงาน แนวคิด หลักการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ความหมาย การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บทบาทหน้าที่ของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แกรับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทาง การศึกษาและกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอ ที่จะประกอบวิชาชีพจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญใน การประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของมาตรฐานการปฏิบัติงานหรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (1) ยกข้อกล่าวหา (2) ตักเตือน (3) ภาคทัณฑ์ (4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกิน 5 ปี (5) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (มาตรา 54)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่คณะครุศาสตร์ ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 รุ่นปีการศึกษา 2557 ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาทุกคนตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 20 - 30 มกราคม 2562 แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนนำมาส่งให้ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในวันที่มาร่วมกิจกรรมสัมมนา ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 10 คน และอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขา จำนวน 10 คน ในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ระหว่างวันที่ 13 – 25 กุมภาพันธ์ 2562

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์คำหลัก (Domain Analysis) ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มคำหรือประโยคที่มีความหมายคล้ายคลึงกันให้อยู่ในข้อมูลชุดเดียวกัน (สุภางค์ จันทวานิช, 2556) และนำเสนอในลักษณะของการบรรยาย

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 414 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 เพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 รองลงมา คือ 5 – 10 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีนักเรียน 600 – 1,499 คน จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา คือ ขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 และเป็นครูพี่เลี้ยงนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษา จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 รองลงมา คือ สาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

2. การศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 มีการปฏิบัติงานสูงสุดได้แก่ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่นักศึกษามีการปฏิบัติงานต่ำที่สุด คือมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

3. จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายและอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขา ในด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตเพิ่มเติมในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้จริงเลือกและผลิตสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาตนเองด้านเนื้อหาความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม

3.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียนนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติการสอน พัฒนาผู้เรียนตามความรู้ ความสามารถ เป็นรายบุคคล ใส่ใจและดูแลนักเรียนด้วยความรัก ความห่วงใยเป็นที่ปรึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน

3.3 การปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในโรงเรียน มีน้ำใจมีจิตสาธารณะ คอยช่วยเหลืองานครูพี่เลี้ยง ครูคนอื่น ๆ และงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แต่งกายเป็นระเบียบเรียบร้อย

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูพี่เลี้ยงซึ่งเป็นครูประจำการที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไปปฏิบัติการสอน ให้เป็นผู้ทำหน้าที่ครูพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมความรู้ ในอาชีพและหน้าที่ของครู ตลอดจนวิธีปกครองชั้นเรียน ให้นักเรียน ตรวจงาน ฯลฯ ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ ในการสอนมากกว่า 10 ปีทั้งนี้ในการคัดเลือกครูประจำการผู้ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 นั้น ทางโรงเรียนจำเป็นต้องคัดเลือกครูที่มีคุณลักษณะของความเป็นครูทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ทั้งนี้เพราะ ครูพี่เลี้ยงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กล่าวคือ เป็นผู้ใกล้ชิด กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากกว่าบุคคลอื่น เปรียบเสมือนต้นแบบหรือแบบพิมพ์ความเป็นครู ของนักศึกษา นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้รักษามาตรฐานทางวิชาการแทนผู้บริหารโรงเรียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการสอน และยังต้องเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์จากมหาวิทยาลัยในการนิเทศการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู นอกจากนี้แล้วในการคัดเลือกครูประจำการผู้ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 นั้น ทางโรงเรียนยังต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ทางคณะกรรมการคุรุสภากำหนด ประกอบด้วยจบปริญญาตรีขึ้นไป จบสาขาเดียวหรือสาขาที่สัมพันธ์กับนักศึกษาฝึกสอนมีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีคุณลักษณะ เป็นแบบอย่างที่ดีและสอนในสาขาวิชาที่ตรงและ/หรือสัมพันธ์กับวิชาที่นักศึกษาครูไปปฏิบัติงานและ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานั้น นอกจากนี้แล้วขนาดของโรงเรียนที่ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไปปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ (นักเรียน 600 – 1,499 คน) และ ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป) ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนครูครบทุกวิชาเอกที่ทางโรงเรียนสามารถมอบหมายให้เป็นครูพี่เลี้ยงให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ได้ ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาได้เป็นอย่างดี

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมาตรฐานที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 รวมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่นักศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุด คือมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีการปฏิบัติงาน ในมาตรฐานที่ 9 รวมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะในระยะเวลา 1 ปี ที่นักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติงานการสอน และงานอื่น ๆ ที่สถานศึกษา และชุมชนจัดขึ้น นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียน มีน้ำใจ ช่วยเหลืองานของครูพี่เลี้ยง งานของครูคนอื่น ๆ งานของโรงเรียน และงานของชุมชน เป็นต้น เช่นที่ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาโรงเรียนวิจิตสงคราม สพป.ภูเก็ต กล่าวว่า “นักศึกษาที่มาฝึกสอนที่โรงเรียนเป็นคนมีน้ำใจช่วยเหลืองานทุกด้าน ไม่ดูดายในการช่วยเหลืองานส่วนรวม เป็นที่รักใคร่ของนักเรียนและคุณครูทุกคน ” ส่วนครูพี่เลี้ยงนักศึกษา โรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญาในพระอุปถัมภ์ เทศบาลนครภูเก็ต กล่าวว่า “น้อง ๆ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างดี มีจิตสาธารณะ มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ ไม่ปฏิเสธ ไม่เกี่ยงงาน พร้อมช่วยเหลือกิจกรรมทางโรงเรียนสม่ำเสมอมีขาด ” ส่วนสาเหตุสำคัญที่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 5 เป็นนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หลักคือการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งช่วยเหลืองานต่าง ๆ ตามที่ทางโรงเรียนมอบหมาย งานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การศึกษาดูงาน การประชุม อบรม สัมมนา เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ข้าราชการครูในโรงเรียนปฏิบัติ และรับผิดชอบ แม้แต่เป็นการพัฒนาวิชาชีพที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นให้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียนก็ตาม นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จะมีหน้าที่ในการช่วยเหลือการจัดกิจกรรมเสียเป็นส่วนใหญ่ ทั้งในส่วนของการจัดเตรียมสถานที่ จัดเตรียมเอกสาร หรือคอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไม่ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูเท่าที่ควร

3. จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย และอาจารย์นิเทศก์แต่ละสาขา ในด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพิ่มเติมในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้จริงเลือกและผลิตสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเรียนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาการจัดการเรียนรู้ รายวิชานวัตกรรมการศึกษา รายวิชาการวัดและประเมินผล ในกลุ่มวิชาชีพครู และรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาขา นักศึกษาแต่ละคนจะต้องลงมือปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลองสอน ผลิตสื่อทำมือ สื่อเทคโนโลยี การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เมื่อไปฝึกปฏิบัติการสอนยังสถานศึกษา นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมจากครูพี่เลี้ยง ช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามที่โรงเรียนกำหนดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ในด้านการปฏิบัติงานอื่น ๆ ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในโรงเรียน มีน้ำใจมีจิตสาธารณะ คอยช่วยเหลืองานครูพี่เลี้ยง ครูคนอื่น ๆ และงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แต่งกายเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งนี้เป็นเพราะก่อนส่งนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ไปปฏิบัติการสอนยังสถานศึกษา ทางศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และทางสาขา ได้เตรียมความพร้อมให้นักศึกษา โดยจัดกิจกรรมปฐมนิเทศให้นักศึกษา การจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพครู และส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 การจัดกิจกรรมปฐมนิเทศ และกิจกรรมสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรได้ชี้แจงแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตนให้นักศึกษาได้ทราบ

1.2 สาขาวิชาควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อและนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างไร ให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 แต่ละสาขาก่อนส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติการสอนยังสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรได้มีการศึกษาวิจัยการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

2.2 ควรได้มีการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต แต่ละสาขา

เอกสารอ้างอิง

Chaweewan Suwannapa, Aonanong Whoowong and Phatnaree Arthawong. (2011). *Professional Teacher Training in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus*. Phrae: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Jirapa Junsuksri. (2011). *Teachers' Performance Based on Teacher Professional Standard Principals in Teacher Practices in Schools in Krabi Province*. Term Paper of Master of Education Program in Educational Administration. Pathumthani: Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage.

Kamonchat Aunyt and Supaporn Tangdhumnoensawas. (2016). *Teachers' Performance Based on Teacher Professional Standard Principals in Teacher Practices in Schools Under Bangkok Primary Educational Service Area Office*. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University.

Manat Mongkolachai. (2007). *Quality Level of Professional Autonomy in Education*. Thesis of Master of Education Program in Educational Administration. Faculty of Education. Bangkok : Burapha University.

Numsuk Wangphien and Somchai Thepseang. (2013). *Teachers' Performance Based on Teacher Professional Standard Principals in Teacher Practices in Schools in Pathumthani Province*.

Supang Chantavanich. (2013). *Qualitative Research*. Bangkok : Chulalongkorn University Press.

- Suweta Roekkasem, Thitiporn Pichayakul and Orasa Kosalanantakul. (2009). *Work Performance Based on Teacher Professional Standards at Private Schools in Pranakorn Sri Ayutthaya Province*. Thesis of Master of Education Program in Educational Administration. Pathumthani: Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage.
- The Teachers' Council of Thailand. (2013). *Work Manual for Renewal of Teaching License*. Bangkok: Teachers Council of Thailand, Ladprao Press.
- _____. (1989). *The Features of Professional teacher Based on Teacher Professional Standard Principals*. Bangkok :Teachers Council of Thailand, Ladprao Press.
- _____. (2006) *Work Manual for teachers and Educational Personnel*. Bangkok: Teachers Council of Thailand, Ladprao Press.
- _____. (2008). *Teachers and Educational Personnel Council Act*. Bangkok: Teachers Council of Thailand, Ladprao Press.
- Wannavit Ratanasutikul. (2009). *The Teachers Councils Professional Standards Relating to Their Teaching Behavior Regarding the Primary School Teachers in Ratchaburi*. Thesis of Master of Education Program in Educational Administration. Faculty of Education. NakhonPathom: Silpakorn University.